
Coneixent a fons el centre educatiu

PID_00260344

Maria Mercè Berengueras Pont
Sandra Gallardo Ramírez
Josep M. Duart Montoliu

Temps mínim de dedicació recomanat: 1 hora

**Maria Mercè Berengueras
Pont**

Sandra Gallardo Ramírez

Josep M. Duart Montoliu

Índex

1. Diagnosi del centre educatiu.....	5
1.1. Aspectes a analitzar	6
1.2. Fonts on cercar la informació	7
1.3. Com fer una bona diagnosi	7
1.3.1. Descripció del context	7
1.3.2. Documents de gestió	8
1.3.3. Necessitats educatives de l'alumnat i resultats acadèmics	8
1.3.4. Participació de la comunitat educativa	8
1.3.5. Detecció de necessitats i prioritització d'actuacions	8
1.4. Mètodes per a fer una bona diagnosi	10

1. Diagnosi del centre educatiu

Per a exercir el lideratge d'un centre educatiu és necessari tenir un coneixement exhaustiu del centre, especialment pel que fa al context i al projecte educatiu.

La diagnosi ha de tenir en compte, com a mínim, els apartats següents:

- Context de centre
- Trets d'identitat
- Projectes de centre
- Resultats educatius
- Reflexions entorn l'estructura del centre educatiu

Esquema de la diagnosi

INTRODUCCIÓ

Apunts històrics del centre

Motivació

2. PLANTEJAMENT INSTITUCIONAL

2.1 Normativa

2.2 Documentació del centre

2.3 Entorn

2.4 Tipologia escolar

2.5 Estructura organitzativa

2.6 Trets d'identitat

3. ANÀLISI DE LES SINGULARITATS DEL CENTRE I DE L'ENTORN

3.1 Indicadors del centre

3.1.1 Personal del centre

3.1.2 Resultats acadèmics

3.2 Anàlisi DAFO

4. PROPOSTA D'OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

5. OBJECTIUS, ESTRATÈGIES, ACTIVITATS I INDICADORS D'AVAUACIÓ

6. LIDERATGE DISTRIBUÏT I RECURSOS

7. MECANISMES D'AUTOAVALUACIÓ SISTEMÀTICA I RENDICIÓ DE COMPTE

8. BIBLIOGRAFIA

1.1. Aspectes a analitzar

- Singularitats del centre: factors més destacats de l'entorn i influència.
- Resultats educatius: identificació i selecció dels resultats amb més marge de millora.
- Relació del PdD amb els objectius de sistema que hagi definit el DE (Departament d'Ensenyament).
- Organització i funcionament: identificació de les disfuncions i necessitats principals.

- Relació del PdD amb el PEC : Coherència i modificacions fonamentades i viables.

1.2. Fonts on cercar la informació

- PEC
- Indicadors de centre (SIC): resultats, correlació amb context i recursos
- Resultats d'altres avaluacions internes i externes
- Resultats dels sistemes de gestió de la qualitat
- Expectatives i prioritats de les administracions educatives i de l'entorn
- Estàndards d'organismes nacionals i internacionals
- Memòria de centre i informe de gestió (anual i de final de mandat, si escau)
- Competències professionals (formació) i disponibilitat de recursos (previ-sió)
- Altres

La **diagnosi** és un treball que hem de fer **previ a tota planificació o projecte**. La comunicació és fonamental en les diverses fases del pla i resulta decisiva per a la transformació de les reflexions en accions efectives. En la diagnosi, cal recopilar informació, ordenar-la, interpretar-la i obtenir conclusions i hipòtesis. És convenient conèixer i fer una descripció detallada de la situació en què es troba el centre atenent al màxim els diferents àmbits. No obstant això, ha de ser un exercici reflexiu i valoratiu i no solament descriptiu.

La **contextualització i la diagnosi** són apartats bàsics i alhora d'obligat compliment en el cas que es vulgui actualitzar el PEC o el PdD ajustant les possibles actuacions a la realitat del moment. «...La definició (inicial) o actualització del projecte educatiu» (art. 4.3 D_aut) també requereix una diagnosi del centre, resultat d'una avaluació interna del centre en qüestió, com a pas previ necessari per a determinar els indicadors de progrés i altres elements del projecte educatiu, de la mateixa manera que el projecte de direcció inclou una diagnosi del centre que permet concretar les actuacions de desenvolupament i aplicació del projecte educatiu (art. 25.2 D_aut).

1.3. Com fer una bona diagnosi

Per a una bona diagnosi, tindrem en compte:

1.3.1. Descripció del context

Context extern i entorn més proper, persones que formen part de la comunitat educativa (pares, alumnat, docents, personal d'administració i serveis, altres professionals vinculats al centre), instal·lacions del centre, recursos...

1.3.2. Documents de gestió

PEC, NOFC, projectes d'innovació pedagògica i curricular en què participa el centre.

1.3.3. Necessitats educatives de l'alumnat i resultats acadèmics

Els indicadors del centre ens aporten informació de l'evolució del centre en els últims anys i també de la posició del centre en relació amb els centres de la seva tipologia.

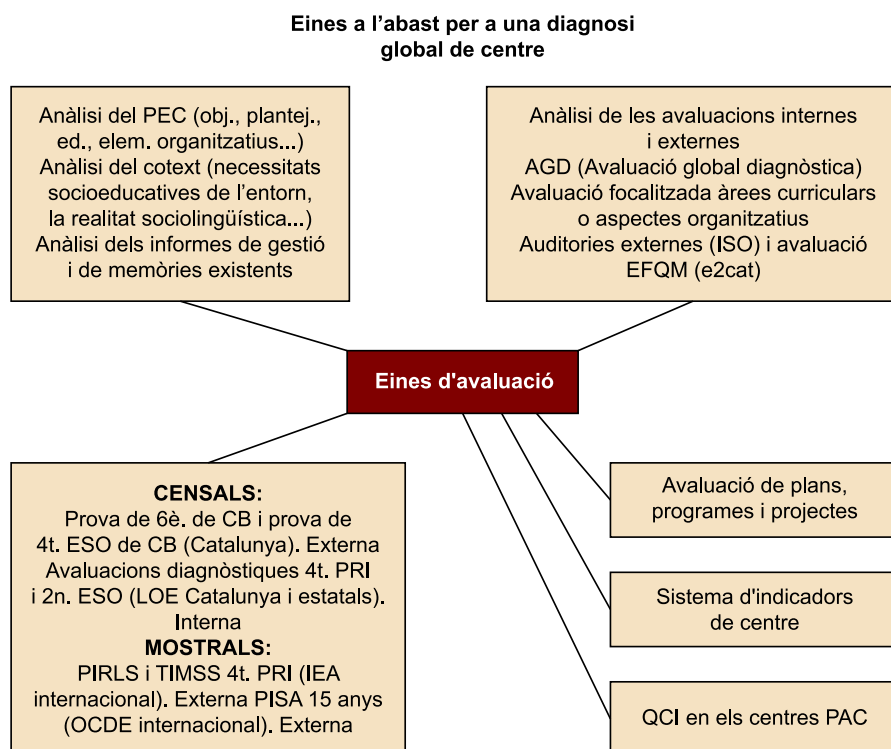
1.3.4. Participació de la comunitat educativa

És recomanable la participació de la comunitat educativa mitjançant enquestes de satisfacció. Es poden fer amb documents Google tipus AGD i DAFO. També es pot complementar amb informacions procedents d'escales estandaritzades, fitxes d'observació, entrevistes...

És útil conèixer les necessitats, interessos, inquietuds i aspiracions del professorat, les famílies i l'alumnat per a comprendre millor el context.

1.3.5. Detecció de necessitats i prioritització d'actuacions

A partir de les necessitats que s'han detectat en la diagnosi, caldrà fer una valoració, determinar les possibilitats de millora i prioritzar les actuacions atenent el posicionament del candidat a la direcció.

Segons Del Pozo (2009)

«Aquesta diagnosi inicial del període de mandat ha d'incloure una descripció, el més detallada possible, dels aspectes principals de l'estat actual que conformen el centre educatiu. De fet, comporta una primera valoració de la situació del centre al principi del mandat. Entre d'altres, la diagnosi es pot referir als elements essencials següents del centre:

- les característiques que té el centre (art. 25.1.c i 56.7 LEC),
- la participació de la comunitat escolar,
- l'alumnat,
- el professorat i altre personal del centre (professionals d'atenció educativa i personal d'administració i serveis),
- les mesures i instruments d'acollida o de formació dels nous docents (art. 77.2 LEC),
- la plantilla de personal (llocs de treball docent i personal d'administració i serveis),
- l'estructura organitzativa: òrgans de govern unipersonals de direcció i de coordinació,
- el consell escolar i altres òrgans col·legiats (claustre de professorat, equip directiu i, si escau, consell de direcció),
- el funcionament dels centres educatius / àmbit general del centre (LEC, 13.1),
- l'horari general del centre,
- la relació d'instruments aprovats d'autonomia (en cadascun dels tres àmbits: pedagògic, organitzatiu i de gestió),
- les normes de funcionament i les regles o normes de convivència (mecanismes implantats de mediació),
- els currículums impartits,
- la programació d'activitats d'ensenyament i aprenentatge (lectives, complementàries i extraescolars),
- les mesures d'inclusió,
- els projectes d'innovació educativa,
- els serveis que ofereix el centre,
- la realitat sociolingüística,
- els acords de coresponsabilitat i, si escau, contractes programa,
- els procediments i instruments de control en la gestió del centre,
- el pressupost, els recursos econòmics (ingressos assignats i recursos addicionals),
- l'ús social del centre,
- els acords amb associacions sense ànim de lucre (art. 39.3 LEC),
- els mecanismes de comunicació i informació a les famílies,
- les instal·lacions i material didàctic (art. 22.2.e LEC),
- els equipaments (art. 37.1.b LEC), i
- la documentació acadèmica, pedagògica i administrativa dels centres (LEC, 179.1.c).

La descripció i valoració dels elements que s'incloguin en la diagnosi inicial de la situació actual del centre ha d'incorporar, sempre que sigui possible, les **mesures quantificades** corresponents, que permetin poder **comparar l'evolució dels diferents indicadors de**

progrés que intervenen en cada avaluació (anual o al final del mandat ordinari del director) amb la situació descrita en la diagnosi inicial.

En definitiva, **els indicadors han de mesurar** (i, per tant, valorar) **l'evolució i la millora** de cadascun dels aspectes que s'han destacat en la diagnosi».

1.4. Mètodes per a fer una bona diagnosi

- Història de professionals i altres persones que han estat vinculades al centre: persones que poden aportar la seva visió del centre, sia per la seva experiència professional o per qualsevol altre vincle.
- Entrevistes amb informants clau: cal planificar-les bé i pensar bé a què es vol arribar amb l'entrevista.
- Treball en grups: cal una bona planificació, comptar amb la participació de tot el grup a fi d'obtenir una major riquesa d'informació.
- Anàlisi DAFO: anàlisi d'un centre educatiu que es fonamenta en la identificació, d'una banda, de les debilitats i les fortaleses internes que posseeix i, de l'altra, de les amenaces i les oportunitats que pot plantejar l'entorn.

Igualment, és molt important conèixer el plantejament de l'atenció educativa a l'alumnat en el marc d'un sistema inclusiu.

- Si ho preveu o no el PEC (Projecte educatiu del centre).
- Quines mesures es duen a terme, si donen o no resposta a les necessitats de l'alumnat.
- Si hi ha constituïda una CAD (Comissió d'atenció a la diversitat).
- Si el disseny dels entorns d'aprenentatge tenen prou flexibilitat per a assegurar l'èxit de tots els alumnes.
- Mesures preventives i proactives existents d'atenció a la diversitat.
- Quina coordinació hi ha amb els serveis educatius.
- Tractament de la diversitat de gènere i de la coeducació. El consell escolar preveu una figura que ho vetlli?
- Tractament de la identitat de gènere, de la diversitat de models familiars, de la diversitat sexual i afectiva.